

UJVIDÉKI NAPLÓ

TÁRSADALMI ÉS A VÁROSI KÖZÜGYEKET SZOLGÁLÓ LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
II. Rákóczi Ferenc-út 35. szám
1-ső emelet és Szövetkezeti
Könyvnyomda. Telefonsz. 371.

Főszerkesztő: Dr. ELSCHLÉGER DEZSŐ

Felelős szerkesztő: CSERNYEI MÓR

Megjelenik minden vasárnap.
A lap előfizetési ára: egész
évre 10 korona, fél évre 5 ko-
rona. Egyes szám ára 12 fillér.

A menekültek.

Az ország minden vidéke újra megtelik azokkal a szerencsétlenekkel, akikkel már egyszer, ezelőtt egy évvel, az orosz betöréskor megismerkedtünk. Talán az arcvonásuk mások, a nevük más, mint volt egy év előtt, de a sirásuk, a szenvedésük, a szomorúságok egészen bizonyosan ugyanaz. Jó meleg otthont hagytak el ők is, puha párnákat, kedves falakat, bájos kerteket elhagytak, mert egy gonosz, agyafurt sláv ésszel kifőzött terv erőszakos szóval szól bele az életükbe, mert a gaz árulás rárohant házaikra, otthonaikra.

Az ország békés vidékein, ahol még ma is kevésbé érzik a háborút, egyszerre megszorodik a nép, mintha nem is volna háború, oly népesek ismét az utcák, pedig éppen ez a népesség jelenti a háborút.

Az ország szemelénye, kincseskamrája, Erdély menekültjei kérnek menedéket, jó bánásmódot, támogatást azon vidékek magyarjaitól, akik messze vannak a háborútól, ahová még nem ért el az árulás, esküszögök, durva keze.

Tudjuk: ez a háború! Tudjuk, hogy a háború lángfolyamatát nem lehet ott megállítani, ahol éppen hosszú évtizedek, vagy évszázadok előtt határcölöpöket vert le, határorompókat állított fel az emberi ész és értelem. A háború lángfolyama elem, amely elemi erejével ledönt mindent, ami emberi és véges és ami keresztülcsap a politikai határokon. Erdély déli részéből menekülniök kellett az embereknek és meg vagyunk róla győződve, hogy a menekülés ideig-óráig tartó, és diadalmas visszautazással fog válni nem hosszú idő múlva.

De addig? Addig minden országrésznek, amelyet nem érintett közelről a háború szélé, minden embernek, aki távol van, távol áll a háború magvától s csak az ujság ha-

sábjaírók ismerte meg a háborús veszedelmeket, szíve minden melegével, eszének minden mozdulásával, vagyónának minden krajcárjával segítenie, támogatnia kell azokat, akik menekültek.

A háború áldozatai ők, annak a háborúnak, amelyet nem mi idéztünk fel, nem mi akartunk, amelyet ránk kényszerítettek és amelyet most végtelen dühvel és végső elkeseredettséggel folytatnak, mert ha nem gyűjtik össze minden erejüket, nem sorítják össze a fogukat és nem küldik maguk elé harcolni az idegen, kis nemzetek fiait, akkor végleg elveszettek.

Az erdélyi menekültek megérdemlik a legnagyobb, a legőszintébb, legmelegebb támogatást mindenki részéről, aki itthon ül és akinek nem kellett idegen hordák pusztítása, vadsága, dűhe elől menekülnie. Nem tudunk elképzelni olyan nagy adományt, olyan jószágot, amely sok volna, amely tulbuzgóságnak volna tekinthető, ezekkel a lerongyolt, sápadt, mindenüket veszített menekült testvéreinkel szemben.

A társadalom eddig is szép példáját mutatta az egységnek, amióta a háború tart. Mutassuk meg most is, hogy az ország egy; tüntessünk minden ellenségünk ellen éppen azzal, hogy magunkhoz ötlejük azokat, akik szenvednek a hazáért, akik földönfutókká lettek, csak azért, hogy csapataink erejüket összegyűjtve, ott támadhassák meg az ellenséget, ahol a tamadásuk lendületet kaphat, ahol biztos sikert jelent minden egyes ágyu és puska lövés.

Majd ha vége lesz ennek a nagy istenítéletnek és egy össszakállu tudós megírja ennek az országnak a közállapotait a nagy háború alatt, találjon arany szavakat annak jellemzésére, annak leírására, hogy miként fogadták a még békés országrészek a magyarokat tárt karokkal, nyílt szívekkel azokat, akik már

közéről megizlették a háború szenvedéseit.

Igazi jótéteményt tegyünk és akkor megérdemeljük majd, hogy a béke valóban Megváltás legyen a számunkra.

A viszontlátásra Bukarestben.

Meghatottan olvasom „dedó” (nagyapó) Radoszlav történelmi jelentőségű szavait. Az a jegyzék, amelyet a nagy államférfi e hó 1-én nyújtott át Románia követének, örök momentumá maradt a férfiaságnak és a bolgár nemzet önértetének. Bulgáriában különben régen elkönyvelték már a román háború lehetőségeit. Ottlétemkor úgy beszéltek róla, mint *elkerülhetetlen* faktumról. A világháború véres krónikája nem fejeződhetik be anélkül, hogy két szomszédos állam *valóban* össze ne mérné egyszer fejgyerét. A bolgár nép lelkét a jogos bosszúérzet és a revans vágya tölti el.

Ismeretes, hogy Románia az ő *dög* politikáját éppen a léteért küzdő bolgár nemzetet próbálta ki először. A második balkáni háború idején a román hadak a védtelen országba és csaknem Szofiáig nyomultak előre, rákényszerítették a három oldalról is megtámadott nemzetet, hogy országának legtermékenyebb részéről lemondjon és egy beleegyezék a szegényteljes bukaresti békébe, amely urrá tette Romániát a Duna egész alsó folyása felett. Reszkető kezekkel, könnyes szemekkel írták alá Bulgária követi a világtörténelem e legigazságtalanabb okmányát. A bolgár nép pedig tudomásul vette, mert nem tehetett egyebet. Nem zúgolódott, nem rekriminált vezetői ellen. *Égő* sebével lelkében türelmesen várt, a jövőbe vetett hittel remélt. Azok a szalak, amelyek nagy királyához fűzték, csak megerősödtek. A világháború kitérősekor a szívek egyszerre dobbantak meg; a tekintetek is egyszerre vetődtek a Duna felé, amelynek hajjai annyit meséltek már az 1913-iki dráma gyalázatos fínaléjáról.

Egy fiatal bolgár tiszt sokat mesélt nekem a bolgár hadsereg hangulatáról. A mi népünk — mondta — nem haragszik Oroszországra. Nem gyűlöli az angolt, nem a franciát. . . Ezek a népek, önös érdekektől, életünkre törtek: mi védekezünk. Ennyi az egész. Lovagias küzdelem minden bosszúérzet nélkül s lássa, el tudnám képzelni, hogy csaknem

5 éve fegyverben álló nemzetünk ereje ellankadjon a franciával, szerbvel, angolgal szemben. Hiszen a mi erőnk is véges, mint minden, ami emberi. De ha Románia ellen parancsolna bennünket a megsebzett haza, úgy higgye el, nem lenne ott szó többé lankadásról, még a haladókló is talpra kelne, oly lelkesedés venne erőt népiünkön, mint az első török háború idején, hogy megtoroljuk a rettenetes gaztettet, amelyet hazánk épsége ellen annyi számitással, annyi hiedelvérrel elkövettek. *És* nagyon védegne, ha azt hinné, hogy ez csak a bolgár tisztikarnak az érzete. Nem! Közösek vagyunk mi ebben a hiérarchia legalsóbb fokától fel a legfelsőbbig. . .

A románok 1913-iki „hadjárata” a *kakasok* és a *tyukok* elleni háborúnak nevezik a bolgárok. Abból az időből való ez az igen szellemes anekdóta is, amely annak idején egy szófiai lapban látott napvilágot.

A román trónörökös, aki a Bulgária ellen operáló hadak fővezére volt, így szól adjutánsához:

— Tábornok ur, lát ellenséget?
— Nem, Fenség!
— No akkor felejlődhetik a sereg és kezdődhetik az *ülközet!*

Hogy mennyire számitottak Bulgáriában a román konfliktusra és az antant-hadak jelenléte ellenére is mennyire bizakodó volt a hangulat a várható új ellenféllel szemben, bizonyítja az is, hogy bolgár barátain — mindnyáján magasrangú tisztviselők — amikor az utolsó estén buszóra gyűltünk össze — e szavak kíséretében ürítették ki az utolsó poharat:

— *A viszontlátásra Bukarestben!*

Mintha „Dedó” Radoszlav hangjegyzékéből is ez a biztató hangzanék felénk, a megpróbáltatásban is sziklaszilárdan álló magyar nemzethez:

— Magyarok! a viszontlátásra Bukarestben! *Jakab Dávid.*

Állást keres!!

Kereskedelmit jelesen végzett fiatal leány, ki a gyors- és gépirásban is jártas, megfelelő állást keres. —

Cim a kiadóban!!

Veszteségeink pótlása *)

Kétségtelen azonban, hogy ez a kérdés foglalkoztatni fogja a magyar közönséget. Az is megfontolandó érdemel, hogy vajjon nem lenne-e olcsóbb az élelmickek ára, ha a gabonakereskedelem monopóliumát nem egy magáncég, de az egész magyar társadalom a városok és községek bevonulásával csinálják meg?

Természetes, hogy ezt csak akkor tehetné meg a magyar társadalom, ha mint magyar nemzet, tehát a kormány, a városok és a községek is szintén részt vennének a munkában. Mert a közlelmézést javítani, illetőleg a közönség megélhetését olcsóbbá, jobbá tenni, állami érdek, községi érdek lévén, régóta kötelessége lett volna az államnak az élelmickek forgalombahozatalát is feladatának tekinteni és azt szervezni.

Ha már most a megélhetés olyan drága és bizonytalan, hogy a meglévő lakosság is kénytelen kivándorolni onnét, vagy a halálózási arányszám egyre kedvezőtlenebb s így a közjóvédelmek helyett a közterhek emelkednek, mint ez valamikor Angolországban történt. Cromwell idejében, amikor ott a képmutató angoloknál a jelszavak szaporodtak, de a lakosság kivándorolt és megfogyott, akkor be kell látnunk, hogy a közlelmézést is minél hamarabb állami és községi feladattá kell tenni, különben a magyar birodalom népességének számát a szabad kereskedelem visszaélései még nagyobb arányokban fogják leapasztani, mint a kivándorlás és mint a világháború véráztatta csatamezői.

Ma már kétségtelen, hogy a mostani világháború nagy veszteségei után jóvá kell tenni az utolsó századok mulasztásait, amelyek az ország elnéptelenedését okozták.

Ugy látszik, hogy a kényszerűség az okulás útjára vezette a városok közigazgatását, mert azt látjuk, hogy bizonyos társadalmi törekvések arra irányulnak, miszerint nálunk is jóvá tegyék azokat a mulasztásokat, amelyeket az utolsó évtizedek okoztak, amelyekben ölbetett kezekkel nézték az egyre fokozottabb drágaságot s az élelmiszerkereskedelem vakmerő kalózkodását. Mert tagadhatatlanul nagy mulasztás volt, hogy idáig engedték fejlődni a dolgokat, bár a kivándorlás egyre növekedett.

*) E befejező közlemény rámutat, hogy miképpen gazdálkodjunk.

Igazán kétségbeejtő, hogy volt idő, amikor a magyar birodalom vezetői azt hitték, miszerint a kivándorlást orvosolhatják, megszüntethetik azzal, ha megnehezítik. Eppen akkora bölcsesség volt ez, mint ahogyan a kirendeltségekkel akarták a rutén népnyomoruságát megszüntetni. Az eredmény az lett, hogy több mint két millió magyar ember vándorolt, menekült Amerikába, az olcsó megélhetési források hazájába az utolsó 30 év alatt. Ha ezek visszatérését lehetővé akarjuk tenni, ha a telepítés országos fontosságát végre fel fogják ismerni a magyar városok is, akkor okvetlenül rá kell majd térniük arra, hogy a közlelmézési cikkek forgalomba hozatalát hatóságai feladatokká tegyék, még pedig minél előbb.

APOLLO

1916. szeptember hó 9. és 10.
Szombat és vasárnap.

A lelékvesztő

„Nordisk”, újdonság 3 felv.

A főszerepben
Else Fröhlich

A langerlöfi titok

érdekesítő dráma 3 felv.

Hordókat

petróleumos, olajos, kátrányos, sziruposat, szeszeset a legmagasabb áron

minden mennyiségben készpénz fizetés mellett

veszünk úgy helyben, mint bármely vidéki vasut, vagy hajóállomáshoz szállítva. —

Hordógyűnőkök kerestetnek!

Weisz Lipót és Társa

olaj, gépszir, kocsikenőcs nagykeresk.

Budapest, IX. Henes-u. 17.

Interurbán telefon: József 14—50.

Jól nevelt fiut fizetéssel tanoncül keresek kézműári üzletem számára azonnali belépésre. Ifj. **Ofner Mihály**, Ujvidék II. Rákóczi Ferenc-u. 17.

HIREK

Bukarest felé!

(A német nagyhódhadiszállás jelenti.)

Balkánharctér: A diadalmas, német—bolgár csapatok rohammal elfoglalták Tutrakan megerődített helyét. A hadiszákmány az eddigi jelentések szerint több mint 20.000 fogoly, köztük 2 tábornok és több mint 400 más tiszt és több mint 100 ágyú. A románok véres veszteségei is súlyosak voltak. Nagy orosz erőknek Dobrics ellen intézett támadását visszaverték.

Ludendorfi, első főszállásmester.

A nagy győzelem részletei.

(Bolgár hivatalos jelentés.)

Szeptember 6-án délután 2 óra 30 perckor Tutrakanról délnyugatra levő második védelmi vonalat heves harcok után a hidőrszerű Tutrakan vár végleg kezünkbe jutott. A várórsékek kapituláltak. Elfoglaltuk a 34., 35., 36., 40., 77., 79., 80., 84. gyalogezredet, a csendőrezred két zászlóját, az 5. tarack és a 3. nehéz tüzezredet. Zászmányul ejtettük az egész várüzerséget, sok municiót, puskát, gépfegyvert és egyéb hadiszereket. A foglyok számát és a zászmány nagyságát meg kell még állapítani. Eddig megszámláltunk 400 tisztet, köztük 3 dandárparancsnokot, 21.000 sebesülteket foglyot, két zászlót, 100 modern löveget, melyek közt vannak az 1913-ban, Ferdinánd városában tőlünk ellopott ütegek.

A románok veszteségei halottakban és sebesültekben óriási. Sok román katona pánikszzerűen menekülve, a Dunába fulladt.

Ime az orgyilkos szomszéd bűnhődése. A magyarországi koncot máris elejtette, hogy mástól is rabolhasson és elérte a nemzis. Sújtó kézzel ütötték rá derék szövetségeseink és most még erősebb a reményünk, hogy hamarosan összemorzsolják ezt a bitangok vezérét. Bizzünk derék hadseregünkben és szövetségeseink hűségében. Minden jóra fordul.

Az ivás után. Bitevity Lázár csurogi lakos ez év elején együtt ivott a korcsmában Milyityev Milánnal. Hazatérve menve Milyityev pénztárcája a földre esett és az utána haladó Bitevity fölvetve és 435 kor. tartalmával megtartotta. Az ujvidéki tszék ezért Bitevity Lázárt jogerősen 6 havi börtönrre ítélte.

Iskolai beiratások. A közoktatásügyi miniszternek újabb intézkedése folytán a tanítás az áll. felső kereskedelmi iskolában október 2-án d. e. 8 órakor kezdődik. Ebből kifolyólag a javító és pótló vizsgálatok f. hó 27.-én d. e. 9 órakor, az iratkozások pedig 28., 29. és 30-án délelőtt 9—11-ig lesznek. A női kereskedelmi szaktanfolyamban a tanítás október hó 2-án délután 2 órakor kezdődik. — A magyar főgimnáziumban a tanév megkezdését október hó 1-re halasztották. Ennek következtében az intézet igazgatósága a tanulókat szeptember hó 11-én délelőti a polgári fiúiskolában, azontul a hivatalos órák alatt bármikor az új főgimnáziumi épületben levő igazgatósági irodában felveszi. A javító-, felvételi- és magánvizsgák szeptember hó 29.-én és 30.-án lesznek, azonban indokolt esetben korábban is megtarthatók. A tanév megnyitása október 1-én lesz, a tanítás október 2-án kezdődik. — Az állami polgári leányiskolában a tanítás megkezdése október elsejére halasztatott el. Amiről az érdekeltek szülők azzal értesítettek, hogy az igazgatóság a szeptember 11-től 14.-éig kitűzött beiratásokat, valamint a szeptember 11-én délután 3 órára kitűzött javító vizsgálatokat meg fogja tartani. Ugyanigen lesz a polgári fiúiskolában is.

Halálozás. Dr. Sztroné Ferenc az ujvidéki közkórház volt igazgató főorvosa, ki mint rendkívül tudományosan képzett, ügyes orvos kitüntette magát, 70 éves korában e hó 5.-én meghalt. Temetése nagy részvét mellett csütörtökön ment végbe.

140 menekült Ujvidéken. Szánalmat keltő állapotban érkeztek az orsovai menekültek csütörtök délután. A vontató hajó megérkezése után azonnal a csupa szivember Erdelyi révkapitány a rendelkezésére álló népfelkelőkkel segítette a menekülteket part-ra szállani. Akiik minden jótékonyági mozgalomban az elsők között vannak mindig, azok most is az emberbaráti, testvéri szeretet bizonyítékát adták. *Mathovits Béla* főispán és neje, dr. *Ribiczey Kálmán* a folyton tevékeny és intézkedő főispáni titkár, *Payerle Nándor* főkapitány, *Forster Géza* tanácsnok, *Gyulay I.*, a tanári és tanítói kar sok tagja, a diákság és a rendőrség kiküldötte mindannyian megtették emberbaráti kötelességüket. A cigányok, kik mesteriséget, vagy vályogvetés vagy

Harctéren küzdő szeretetteinknek küldjünk

MODIANO-clubspecialité hüvellyel

készített cigarettákat, hogy lássák, hogy nekik mindből a legdrágábbat, (egy doboz 70 fillér) tehát a legjobbat is, választjuk!

Egy könyvecske sodornivaló papir (70 lap) ára 12 fillér!

Főraktár: Ernst János és Fiai magyar királyi dohány nagy- és különlegesség árudájában.

zenével foglalkoznak, tehát nem kóbor cigányok, a szegények-házában nyertek elhelyezést. Kis vagyunk: 2 kocát, 2 kecskét, egy kis ruházatot hozhattak magukkal, és mindenük. A jobbak, iparos emberek hozzátartozóit a rókusai iskolában helyezték el, hol egy jószívű ember, míg az ebédjük elkészült sajtot hozott számukra és kiosztotta. Két kisfiú látta ezt: Csernyi László és Kohn Jenő hamarosan 3 kosár kenyeret, gyümölcsöt stb. felét hozták, amit ők gyűjtöttek. Ujvidék közönsége derekasan viseli magát, megmutatja, hogy együtt érez a szenvedőkkel. Mikor elhelyeződött a menekültek két csoportja, akkor főispánunk és neje személyesen tájékozódott mindenről, hogy meggyőződjék arról, hogy Ujvidék megtesz minden lehetőt, ami ebben a szomorú helyzetben némileg kárpótlást nyújt az ezeknek a szerencsétlenek, kik közül sokan az egyes állomásokon visszamaradtak.

Betörés. A Buzatéren lévő Miliesics Katica tulajdonát képező dohánytözsdebe fényes nappal, mikor a tulajdonosnő ebédelt, álkulccsal betörték és különféle dohányárakat és készpénzt elloptak. Mikor a tulajdonosnő délután ismét a boltba ment az ajtót rendesen bezárva találta. Rendőrségünk erélyesen nyomoz ezen ügyben.

Irgalmatlanok azok a kereskedők, kik ma a petróleummal, tegnap a cukorral és holnap ismét mással uszoráskodnak. Arról van szó, hogy a legtöbb ujvidéki fűszerkereskedésben, a nagyoknál és kicsiknél egyaránt a petróleumot visszatartják. Tudomására jutott ezen lelketlenség a főkapitánynak és sürgősen elrendelte a petróleumkészlet összeírását. És ha a készletet a maximált árak mellett áruba nem bocsátják, akkor kéréssel megbüntetik őket. A készletüket a hatóság elkobozza és a város-házán árusítja. A cukorszükséglet beszerzéséről polgármesterünk gondoskodik. Személyesen tárgyal a Hitelbankkal. Remélhetőleg igen jó eredménnyel végződik a tárgyalás.

A menekültek segélyezésére történt adakozások részletes jegyzékét legközelebb hozzuk. Egyre adakoznak, kik pénzzel, kik egyéb-
bet sietnek segíteni. Sok ezer korna gyűlt már össze.

A városi eladja 22 ókrét. A város állományából 22 ókrét ad el a legtöbbet ígérőnek. Az ókré-árverést vasárnap reggel 8 órakor tartják a Csenei szálláson a rendőrlaktanya előtt.

A városi zöldségtelepek. Győr városa a múlt télen és az idén tavasszal átvette házikészítésbe a város területén volt és hadbavonulás miatt a művelés szünetelésének kitétt veteményes telepeket, hogy ekként a közfogyasztást szolgálja. A városi zöldségtelepekből elsősorban a kórházakat és intézeteket látja el, ennek folytán ez a tekintélyes fogyasztási kontingens a napi- és heti piacok készletét a nagyközönségtől nem vonja el, sem pedig árdrágító hatással nem lehet. A 71 holdnyi területről elég bőven kerül tehát a piacra is.

Sertésekkel a város szükséglete — mint már említettük — teljesen lefedve van. *Payerle* Nándor főkapitány gondoskodik erről. Milyen jó volt az előrelátás, mert ma olyan ajánlatok érkeznek a városhoz, melyeknek elfogadása esetén 4 koronával drágább lenne a sertés húsa, mint a jelenlegi készlete. Amiről lehetett, arról gondoskodott a város, sokkal jobban, mint egyebet.

Gondatlanság. Petrin Dobri-voj mozori legény több társával dévjádkodott, tréfából lökdösbéte egymást, eközben a kézben volt nyitott biciklával elest és egyik társát lágyékon szurta. Ezért az ujvidéki kir. törvényszék 30 korona pénzbüntetésre ítélte.

Valamiképpen meg kellene változtatni a termelő jogkörét, mert ez szabadon urálja a helyzetet. Nem lehet kényszeríteni, hogy terményét a piacra vigye. Eddig csak a kofauralmat tudja a hatóság rendszabályozni, de a termelővel szemben nincsenek meg azok az eszközök és rendelkezések, melyek lehetővé tennék a terményeknek piacra való hozatalát. P. u. nincs szilva az ujvidéki piacon. Budapestről hozhatatunk szilvát. Milyen furcsa állapotok! Mi láttuk el félországot minden gyümölcs és kerti veteménnyel és most a szánk elől viszik el a falatot máshová. A Szeremsnegnek csak úgy engedném meg a szőlő behozatalát, ha szilvát is hoz, máskülönben nem.

A hüvelyesek zár alá vétele. A kormány rendeletet adott ki, amely az 1916. év bab-, borsó- és lencsetermésének zár alá vételéről intézkedik. Minden termelő termését zár alá helyezik és termelőnek tekintik meg azt is, aki az 1916. évi termésből munkabér vagy konvenció fejében kap a termelőtől babot, borsót vagy lencsét. A zár alá vett termések csak azt a részét lehet szabadon fölhasználni, amely a termelőt házi és gazdasági szükségletére megilleti. Ennek megállapításánál a jövő 1917. év augusztus 15. napjáig terjedő időt lehet számításba venni. Azt, hogy háziszükséglet címén jelenkint milyen mennyiséget lehet fölhasználni, a községi előjáróság állapítja meg. A zár alá vett termést csak olyanok részére szabad elidegeníteni, akik a rendelet értelmében ilyen terményeket vásárolni jogosítva vannak. A termelő december 15-ig és pedig kizáróan az illető község vagy város területén lakó fogyasztók részére, továbbá nyílt piacokra, valamint oly helybeli kereskedők részére árusíthat, aki a hüvelyeseknek kicsinyben való árusításával foglalkozik. Kereskedők meglévő készleteiket kizáróan csak a helybeli fogyasztók részére kicsinyben árusíthatják, a kereskedő azonban nem tarthat rendelkezésre alatt több babot, borsót és lencsét, mint amennyit 1915-ben forgalomba hozott. A rendelet ellenére köztölt ügylet teljesítését a vevő nem követelheti. Aki a rendelkezésnek nem tesz eleget, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújthat.

Postán kézbesített lisztutalványok. Arad városának élelmezési ügyosztálya postán kézbesítette a kenyér- és lisztutalványokat mindazok részére, akik ezen irányban való szükségletüket bejelentették. Így ott a községnek nem is kell ezen utalványok után járni, megkapják azt a házhoz szállítva és mivel a város elegendő kézbesítővel nem rendelkezik, rábízta azt a postára, ahol ugyancsak jóval kevesebb a levélkézbesítő, mint volt a háború előtt. Elképzelhető, milyen nehézséggel járt a postára ezen kikézésítés, amikor Arad 70.000 lakosának kellett ezen jegyfüzeteket kikézesíteni, még pedig mindegyiket külön térítvénynyel, hogy senki se mondhatta, nem kapott még utalványt.

Orgányt. Vujkov Sándorné csurogi lakosnő baromfit vásárolt, amelyről tudnia kellett, hogy az eladók csakis lopás útján szerezheték. Ezért az ujvidéki tszék jogerősen 8 napi fogházra ítélte.

Rendelet a termésről. A kormány a községtelek ellátásának biztosítása céljából és hogy a gabonát minél gyorsabban szállítsa az arra hivatott szervezetekhez és fogyasztókhoz, rendeletet adott ki, amely rendelet a termelők buza-, rozs- és kétszeres feleslegének községteleki célokra való igénybevételéről intézkedik. A rendelet értelmében az a termelő, akinek a község (város) területén 400 kataszteri holdnál kevesebb szántóföldje van, köteles a jelen rendelet életbelépte, illetőleg a cséplés befejezése után vagy annak netaláni félélszaktásakor buza-, rozs- és kétszeres készletének a házi és gazdasági szükséglet számításba vétele után maradó feleslegét a községi előjáróságnál (polgármesternél) ezen rendelet erejénél fogva bejelenteni és azt e hatóság felhívására községteleki célokra átadni. A községi előjáróság köteles a termelő által átadandó buza-, rozs- és kétszeres mennyiségek átvételére a Hadi Termény-részvénytársaságot, illetőleg e társaságnak a község (város) területére megjelölt bizományosát felszólítani és a Hadi Termény-részvénytársaság, illetőleg a bizományos — az utóbbi a Hadi Termény-részvénytársaság által megállapítandó bírság terhe alatt — köteles a szóban forgó termésmennyiséget a termelőtől átvenni. Az a termelő, akinek a község területén 400 kataszteri hold vagy ennél több szántóföldje van, köteles minden hónap második és utolsó vasárnapján az addig kicépelelt buzáknak, rozsoknak és kétszeresnek feleslegét és pedig a megelőző szombati napon volt állapot szerint a Hadi Termény-részvénytársaságnak (Budapest, V., Nádor-utca 9.) megvételre írásban felajánlani. Ha a termelő a Hadi Termény-részvénytársaságnak felajánlott termésmennyiségeket a felajánlástól számított három héten belül nem szállítja, az elszállításról a termelő költségén a törvényhatóság első tisztviselője gondoskodhatik és pedig a szükséges képet a közérő igénybevételével.

Lopás. Nikolits Pera ópalánkai lakos átadott 1916. március

1-én Nikolics Tósának 500 koronát lovasárlás céljára. Nikolics Tósa el is ment Borócra lovat venni és ott Stocker Lipóttal meg is alkudott, azonban az üzlet később felbomlott. Ekkor Nikolics Tósa betért több korcsmába míg nem Nikolics János és Nikolics Csukurral találkozott, amikor is Nikolics Tósa teljesen berugott s ekkor Nikolics János az elszórt pénzből 500 koronát elvett és azt Nikolics Máriával és Nikolics csukorral megosztotta, de később 230 koronát visszaadott. Az ujvidéki kir. tszék Nikolics Jánost 8 napi fogházra ítélte, a többi vádlottat felmentette. Az ítélet felebezett felmentés iránt, de az összes vádlottak terhére a kir. ügyész is felebezett.

Gondos szülők

kik gyermekeiket az iskolákba beintájk már most veszik meg gyermekeik téli ruházati cikkeiket: harisnyát, meleg svitert, meleg alsó ruhát stb. stb.

Kovács S. Gólya-áruháza

kinálkozik erre a célra legalkalmasabbnak. -----

DUNKEL V. K.

Felső magyarhoni Első parkett gyár részvénytársaság

Kassán.

Ajálja kitűnő tölgyfából készült sokszorosan kitüntetett **PARKETTÁIT** ugynevezett amerikai tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. — Nedves lakásokba ajánljuk aszfaltba rakott parkettáinkat. — A lerakás kivánatra gyári lerakók által a **legpontosabban** történik.

Rajzminták díjmentesen.

Nagyban való kivitel mindenfelé.

AZ UJSÁG

a magyar értelmiség napilapja

Értesülései a világ eseményeiről megbízhatók, **harctéri** tudósításai frissek, a harctéri helyzet magyarázatai térképekkel érdekesek és szakszerűek. Bő hírosvat, szépirodalmi rész a legvilágosabb írók közreműködésével. — Vasárnap „Asszony” és „Gyermek” melléklet.

Cikksorozat a magyar városok háborús életéről.

Előfizetési árak:

Egy hónapra . . . K 2:80
Negyedévre . . . „ 8—
Félévre „ 16—
Egész évre „ 32—

Megrendelő cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA
Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. szám

Hirdesen az „UJVIDEKI NAPLÓ”-BAN

Ugorka, paprika és káposzta savanyítótelep Kovács Bálint, Ujvidék

A nagyérdemű közönség saját jól felfogott érdekében helyesen cselekszik, ha mindenkor burgonya, hagyma, savanyú káposzta és ugorka szükségletét Kovács Bálint (II. Rákóczi Ferenc u. 57. szám) detaili üzletében szerzi be. — A mindenkor legolcsóbb napi árak nyilvánosan ki vannak függesztve. —

A JELENLEGI ÁRAK A KÖVETKEZŐK:

1 kgr. legjobb minőségű rózsaburgonya	28 fillér
1 „ „ „ vörőshagyma	80 „
1 „ saját készítményű sav. káposzta	80 „

Burgonyát és hagymát téli eltevésre még nem ajánlatos beszerezni, mert az árak olcsóbbak lesznek és az áru tartósabb lesz.

UJVIDÉKI VÁROSI JÓDOSGYÓGYFÜRDŐ ALCALICUS JÓDOS GYÓGYFORRÁS.

Modernül épült fürdőépületben jód, fangóiszap, mór, halleini sós és tengerisósfürdők, szénsavas fürdők. — Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegvízgyógyintézet — VILLAMOS GYÓGYMÓDOK. Modernül berendezett gőzfürdő és kádifürdők. Csusz, köszvény, ischiász, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gümös csontbajok, vérhaj ellen. — A FÜRDŐ TÉLEN FÜTHETŐ SZOBÁKKAL és FOLYÓSOKKAL van ellátva.

MODERN VENDÉGSZOBÁK ÉS ÉT-TEREM. — TÉLI KURÁRA KIVÁLÓAN ALKALMAS. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS: Dr. VILT VILMOS. — KIMERITŐ TÁJÉKOZATÓT KÜLD AZ IGAZGATÓSÁG. — EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

Elsőrendű porosz szén és prima wieni Koks

napi áron kapható az

Ujvidéki Népbanknál

Kossuth Lajos utca 50.

6—10

ŐSZI VETÉSHEZ

Corbin magcsávázószer változtatlan áron kapható. Corbin megóvja a vetőmagot varjak és egyéb madarak kártevésétől, üszögtől, rothadástól, férgektől. Ezerszeresen kipróbálva, kitűnő bizonyítványok. Olcsó.

5—8

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten

Főelárusítók Ujvidék részére: DIETZGFN IMRE ÉS FIA
„ Indija „ M. PETKOVIĆ

Rendeléseket és kérdézősködések idejekorán kérünk.

Világításhoz, gépek hajtásához és főzéshez használjunk

Villamos áramot.

Közelebbi felvilágosítással és díjtalan költségvetéssel szolgál az Ujvidéki Villamossági Részvénytársaság

19—40

Jég- szekrény eladó.

Nagyobb háztartásnak megfelelő szép, alkalmas nagy jég szekrény teljesen jókarban jutányosan eladó. Közelebbi a kiadóhivatalban. —

Bácskának elismert legjobb virágméze

Reitzmann Lajosnál Ókéren

jutányos árban bármely mennyiségben kapható.

3—8

Veszek tiszta színű mézet napi áron. — Ajánlatokat kérek. — Minden megrendelés azonnal elintéztetik. — ○○○○○○○○ Kérjen árjegyzéket!

SZÖVETKEZETI KÖNYVNYOMDA

Villanymozdony által hajtott géppel, a legújabb és legdivatosabb betűkkel, keretekkel, diszitésekkel bőven berendezve. ○○○○○○○○

UJVIDÉK, BUZA-TÉR 22.
TELEFON SZÁM 371.

Összes könyvnyomdai munkákat a legmeszebbmenő műszaki tökélyvel, a legszebben, izlésteljesen, gyorsan és tisztán végzi ○○○○○○

Legolcsóbb bevásárlási forrás minden cikkben a Nagyaruház azelőtt Párisi nagyaruház II. Rákóczi Ferenc-ut 13. szám.

HIRDESSZEN AZ
„UJVIDÉKI NAPLÓ“-BAN